

§ 10

Ändringar och tillägg i den svenskspråkiga läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021

HEL 2022-005327 T 12 00 01

Beslut

Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning beslutade att godkänna ändringarna och tilläggen i den svenskspråkiga läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 enligt följande:

- 5.2.5 Erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier, ändringar görs enligt innehåll i bilaga 1.
- 5.3 Bedömningen av en ämneslärokurs, ändringar görs enligt innehåll i bilaga 1.
- 5.2.1 Siffervitsord och prestationsanteckningar, ändringar görs enligt innehåll i bilaga 1.
- Tematiska studier: Aktivitetsstigen, ändringar görs enligt innehåll i bilaga 2.
- Lärokurserna för främmande språk och det andra inhemska språket, ändringar görs enligt innehållet i bilaga 3.
- Läroämnet religion får nya lärokurser: bahá'í-religion, buddhistisk religion och krishna-religion. Underkapitlet 6.15.6 Övriga religioner blir underkapitel 6.15.9 Övriga religioner. Till lärokurserna bifogas också studieavsnitt, allt enligt innehållet i bilaga 4. Dessutom uppdateras gymnasiernas timfördelning enligt innehållet i bilaga 5.

Ändringarna träder genast i kraft, förutom tillägget gällande lärokurserna i religion som träder i kraft 1.8.2022.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Nina Malaska, pedagogisk sakkunnig, telefon: +358 9 310 24588
nina.malaska(a)hel.fi
Moa Thors, Chef för den fria bildningen och gymnasieutbildningen, telefon
moa.thors(a)hel.fi

Bilagor

1	Bilaga 1. Erkännande av kunnande, bedömning och vitsord
2	Bilaga 2. Tematiska studier Aktivitetsstigen
3	Bilaga 3. Främmande språk och det andra inhemska språket
4	Bilaga 4. Religion nya lärokurser

5 Bilaga 5. Uppdaterad timfördelning för religion

Sökande av ändring

Omprovning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Fostran- och utbildningsnämndens svenska sektion godkände den gemensamma delen i Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 på sitt möte 9.6.2020 och tillägg till läroplanen på sitt möte 22.6.2021.

Nu föreslås ändringar eller tillägg i Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 som berör följande kapitel eller läroämnen:

- 5.2.5 Erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier
- 5.3 Bedömningen av en ämneslärokurs
- 5.2.1 Siffervitsord och prestationsanteckningar
- Tematiska studier: Aktivitetsstigen
- Lärokurserna för främmande språk och det andra inhemska språket
- Läroämnet religion samt dess timfördelning

Ändringar i kapitel 5.2.5 Erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier

Utgående ifrån innehållet i Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 är det viktigt att erkänna kunnande och tillgodoräkna studier för att undvika överlappningar i studierna. I Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2019 står det att "Studier som har utförts efter grundskolan kan därför räknas tillgodo i gymnasiets lärokurs". Enligt innehållet i bilaga 1 tas begränsningen bort att tillgodoräkandet endast kan gälla studier utförda efter grundskolan. Motiveringen till detta är att en gymnasiestuderande redan i grundskolan kan ha bekantat sig med och avlagt gymnasiestudieavsnitt. Enligt Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 är handledningen fortlöpande och inleds redan före själva gymnasiestudierna. Handledningen kan till exempel vara möjligheter för eleven att bekanta sig med gymnasiestudier, gymnasiets ämnesutbud och ämnesval. Dessutom kan eleven också ha avlagt andra studier som motsvarar målsättningarna och innehållet för gymnasiets läroplan i grundskolan.

Till kapitel 5.2.5 läggs, enligt innehåll i bilaga 1, ett textavsnitt som redan nu finns i läroplanen för Helsingfors stads gymnasier under beskrivningen av Tematiska studier – Aktivitetsstigen: "Kunnande som direkt hör till läroämnena identifieras och erkänns som en del av läroäm-

nets studier (t.ex. grundläggande konstundervisning som följer läroplanen, studier som avlagts under ett utbytesår). Kunnande som den studerande förvärvat självständigt på fritiden kan erkännas genom en tilläggsprestation.”

Detta tillägg förtydligar praxisen kring att erkänna kunnande och tillgodoräkna studier.

Ändringar i kapitel 5.3 Bedömningen av en ämneslärokurs

I Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 står det: ”Om den studerande efter den grundläggande utbildningen har avlagt studier som lämpar sig för gymnasiet lärokurs, kan de identifieras och erkännas som en del av studierna.” Också från detta kapitel tas avgränsningen att erkännandet av kunnandet endast gäller studier som är avlagda efter grundskolan bort enligt innehållet i bilaga 1. Motiveringarna är de samma som finns under rubriken ”Ändringar i kapitel 5.2.5 Erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier”.

Ändringar i kapitel 5.2.1 Siffervitsord och prestationsanteckningar

I läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 står det att: ”Läraren ger en studerande anteckningen D (deltagit) för ett icke-slutfört studieavsnitt och meddelar vilka delar som saknas i prestationen. Den studerande har rätt att komplettera ett icke-slutfört studieavsnitt under följande period. Därefter bedömer läraren studieavsnittet med ett siffervitsord eller om det är ett valfritt studieavsnitt med anteckningen A (avlagd) eller U (underkänd).”

I Grunderna för gymnasiernas läroplan 2019 (Utbildningsstyrelsen 2019) står det att: ”Vitsordet för de obligatoriska studier och nationella valfria studier som ingår i studieavsnitten ges med siffror, med undantag av studieavsnitten i studiehandledning, som bedöms med en anteckning om avlagt studieavsnitt (A = avlagd, U = underkänd). Övriga valfria studier kan i enlighet med vad som fastställs i den lokala läroplanen bedömas antingen med siffror eller med en anteckning om avlagda studier.”

Helsingfors stads gymnasier fick i sina gymnasiespecifika läroplaner definiera hur gymnasiet valfria studieavsnitt bedöms: med ett vitsord eller en anteckning om avlagt studieavsnitt. Vad gäller de valfria studieavsnitten på stadsnivå, dvs Projektstudieavsnitt och repetition för abiturienter, har ämnesgruppen i den stadsvisa läroplanen beslutat om hur studieavsnittet ska bedömas. Om så inte har gjorts kan man i gymnasiet själv besluta om bedömningen. I den stadsvisa läroplanen kan man alltså inte precisera att de valfria studieavsnitten alltid ska bedömas

med en anteckning om avlagt studieavsnitt. Istället ska de bedömas utgående ifrån vad som står i den gymnasiespecifika läroplanen, med ett vitsord eller en anteckning om avlagt studieavsnitt.

Enligt innehållet i bilaga 1 tas meningen "Därefter bedömer läraren studieavsnittet med ett siffervitsord eller om det är ett valfritt studieavsnitt med anteckningen A (avlagd) eller U (underkänd)." bort ur texten och ersätts med "Efter kompletteringen bedömer läraren studieavsnittet på det sättet som det står i läroplanen, med ett siffervitsord eller med en prestationsanteckning."

Ändringar i Tematiska studier: Aktivitetsstigen

Enligt Grunderna för gymnasiet läroplan 2019 (Utbildningsstyrelsen, 2019) kan gymnasieutbildningens lärokurs innehålla tematiska studier som utvecklar den mångsidiga kompetensen. Innehållet och målsättningen för dessa tematiska studier finns i den lokala läroplanen.

I stadens gymnasieutbildning går de tematiska studierna under begreppet Aktivitetsstigen. Den studerande kan avlägga dem till exempel genom att delta i gymnasiet projekt eller anordnande av evenemang, genom att vara tutor, utöva frivilligarbete eller genom att delta i styrelse- eller arbetsgruppsverksamhet. Målet med studierna är att aktivt delta i samt påverka och utveckla gemenskapen och samtidigt få beredskap att fungera i arbetslivet.

Ändringar i Aktivitetsstigen föreslås enligt innehållet i bilaga 2. Ärendet har beretts tillsammans med de finsk- och svenskspråkiga rektorerna och en skild arbetsgrupp som bestod av rektorer och studiehandledare.

I studieavsnittet TSA01 Gymnasiet tutorverksamhet definieras tydligare vad tutorverksamhet är.

I studieavsnittet TSA03 Frivilligarbete och internationellt kunnande läggs det till en precisering om i vilket kapitel i läroplanen man kan läsa mera om vad internationellt kunnande innebär.

I studieavsnittets centrala innehåll ändras begreppet "au pair" till "att arbeta utomlands".

I studieavsnittet TSA05 Studier som förbereder för arbetslivet kompletteras studieavsnittets centrala innehåll med kort för heta arbeten (1 sp) och livräddningsintyget ersätts av simövervakarkurs till omfattningen av 2 studiepoäng. Utgående från bilaga 2 definieras också omfattningen av första hjälpen-korten och arbetssäkerhetskortet.

Med dessa preciseringar och tillägg stöds gymnasierna i praxisen med erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier. Dessutom ökar likabehandlingen av gymnasiestuderande i staden genom att man på stadsnivå definierar en gemensam linje för prestationer inom Aktivitetsstigen.

Tillägg och ändringar gällande språkprofilen i lärokurser för främmande språk och det andra inhemska språket

I Grunderna för gymnasiets läroplan 2019 (Utbildningsstyrelsen 2019) står det att alla studerande ska göra en språkprofil under sina gymnasiestudier. Målsättningen med språkprofilen är dels att den studerande ska ta mera ansvar för utvecklingen av sin språkliga utveckling under och efter gymnasiestudierna och dels att den studerande ska identifiera och synliggöra sina kunskaper i olika språk. Utgående ifrån Grunderna för gymnasiets läroplan 2019 är språkprofilen ett centralt innehåll i de främmande språken och i det andra inhemska språket i den första och sista modulen i de obligatoriska studierna, med undantag av det andra inhemska språket finska där språkprofilen nämns i den första och femte modulen, det vill säga FINA01, FINA05, FIM01, FIM05, FINB101, FINB104, ENA01, ENA06, FSA01, FSA06. I Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 har det beslutats att språkprofilen bearbetas i alla studieavsnitt i det andra inhemska språket och i alla främmande språk.

I Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 finns det två olika språkprofilmarkeringar. I de studieavsnitt där grunderna för gymnasiets läroplan definierar att språkprofilen ska användas, används Språkprofilmarkering 1. I övriga studieavsnitt i Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier används språkprofilmarkering 2.

Språkprofilmarkering 1:

Språkprofilen i Helsingfors

Under gymnasiestudierna utarbetar den studerande en språkprofil. Genom att utarbeta en språkprofil lär sig den studerande att identifiera och synliggöra sina kunskaper i alla språk som hen kan. Hen reflekterar över sina styrkor som språkinlärare och utvecklar sina färdigheter att studera språk. Den studerande lär sig också att bedöma sina språkkunskaper enligt nivåskalan för språkkunskap och språkutveckling.

Språkprofilmarkering 2:

Språkprofilen i Helsingfors

Under gymnasiestudierna utarbetar den studerande en språkprofil. Genom att utarbeta en språkprofil lär sig den studerande att identifiera och

synliggöra sina kunskaper i alla språk som hen kan. Hen reflekterar över sina styrkor som språkinlärare och utvecklar sina färdigheter att studera språk. Den studerande lär sig också att bedöma sina språkkunskaper enligt nivåskalan för språkkunskap och språkutveckling.

Bearbetning av språkprofilen i studieavsnittet

Den studerande kompletterar den språkprofil som hen påbörjat genom att fundera över sig själv som språkinlärare, reflektera över det hen lärt sig under studieavsnittet, bedöma utvecklingen av sina språkkunskaper med hjälp av skalan för språkkunskaper i utveckling, välja ett eller flera prov på sina språkkunskaper, bifoga intyg över sina språkkunskaper eller på annat sätt som avtalats i början av studieavsnittet.

Enligt innehållet i bilaga 3 korrigeras språkprofilmarkeringen i de studieavsnitt i främmande språk eller det andra inhemska språket där den har varit felaktig.

Nya lärokurser i religion

Utbildningsstyrelsen har publicerat en föreskrift (OPH-3229-2021) om ändring av Grunderna för gymnasiets läroplan 2019 som berör vissa lärokurser i religion.

Utgående ifrån UBS föreskrift ska det till Grunderna för gymnasiets läroplan 2019 läggas till följande lärokurser:

6.15.6 Bahá'í-religion

6.15.7 Buddhistisk religion

6.15.8 Krishna-religion

Det betyder att det nuvarande underkapitlet 6.15.6 Övriga religioner blir underkapitel 6.15.9 Övriga religioner.

Enligt Utbildningsstyrelsens föreskrift ska en utbildningsanordnare som ordnar undervisning i lärokurser i religion som anges i denna föreskrift göra upp och godkänna läroplanerna för lärokurserna i enlighet med denna föreskrift. De nya lärokurserna ska tas i bruk senast 1.8.2022.

Vad förändras?

Enligt bilaga 4 läggs det till följande nya lärokurser i religion: bahá'í-religion, buddhistisk religion och Krishna-religion. Dessutom läggs lärokursernas obligatoriska och nationellt valfria moduler in som studieavsnitt och kompletteras med det stadsvisa studieavsnittet Projektstudieavsnitt. I Läroplanen för Helsingfors stads gymnasier 2021 har alla

läroämnen eller lärokurser ett valfritt projektstudieavsnitt (2 sp) på stadsnivå. De enda undantagen gäller gymnasiediplomen, Aktivitetsstigen och läroämnet Studier utförda vid andra läroanstalter.

Slutligen uppdateras även timfördelningen för läroämnet religion enligt bilaga 5 så att de obligatoriska, nationella valfria och gymnasiernas gemensamma studieavsnitt och deras studiepoäng läggs till.

Att ordna religionsundervisning i gymnasiet

Enligt Utbildningsstyrelsens anvisning (12.01.2018, OPH-76-2018) gäller att för studerande som hör till ett annat i Finland registrerat religionsamfund än den evangelisk lutherska kyrkan eller det ortodoxa kyrkosamfundet och som inte deltar i majoritetens religionsundervisning ska undervisning ordnas i deras egen religion om de begär om detta och regeln om minst tre studerande uppfylls.

Befogenhet

I Helsingfors stads förvaltningsstadga, 15 kap. 2 § 1 mom., beslutar eller godkänner fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om godkännande på stadsnivå av läroplaner och andra planer som hänför sig till ordnandet av undervisningen.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Nina Malaska, pedagogisk sakkunnig, telefon: +358 9 310 24588
nina.malaska(a)hel.fi
Moa Thors, Chef för den fria bildningen och gymnasieutbildningen, telefon
moa.thors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Bilaga 1. Erkännande av kunskande, bedömning och vitsord
- 2 Bilaga 2. Tematiska studier Aktivitetsstigen
- 3 Bilaga 3. Främmande språk och det andra inhemska språket
- 4 Bilaga 4. Religion nya lärokurser
- 5 Bilaga 5. Uppdaterad timfördelning för religion

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden